

Els regants afronten la pròxima campanya de regs, a mitjans de març, amb previsió de restriccions d'aigua per la sequera. Els pantans del Segre estan al 34% i els de la Ribagorçana, al 37%, fet que no assegura arribar al final de la campanya amb garanties d'aigua. La sequera de l'any passat ha obligat a racionalitzar la gestió i canviar cultius.

REGS NOVA CAMPANYA EN PLENA SEQUERA

Els regants afronten la campanya amb previsió de restriccions per la sequera

El Canal d'Urgell decideix avui els detalls de la nova gestió de l'aigua per a aquest 2024

H. CULLERÉ / M. MOLINA

LLEIDA | A menys d'un mes per a l'inici oficial de la campanya de regs, ja fa mesos que la majoria dels agricultors planifiquen els cultius en previsió de començar amb restriccions. Als pantans del Segre hi ha més aigua que l'any passat (164 hm³ entre Oliana i Rialb, davant els 79 del 2023 per aquestes dates) però de moment el riu segueix en emergència i ja fa més de 20 mesos. A la Noguera Pallaresa (amb embassaments hidroelèctrics però que proveeix unes 20.000 hectàrees del Canal d'Urgell) estan "una mica millor aquest any", segons la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE), i a la Ribagorçana (amb 393 hm³ davant els 396 del 2023) preocupa Canelles, que a la tardor va registrar mínims històrics i es troba al 23,6%.

La mala campanya de l'any passat per la sequera ha motivat canvis en els cultius: s'han disparat els extensius d'hivern, blat i ordi, ha caigut el panís (que requereix molta més aigua) i alguns fruiters s'han substituït per llenyosos com ametllers i oliveres, més resistents davant de la falta d'aigua. A la zona regable del Canal d'Urgell, on el 2023 es va sacrificar el reg del cereal

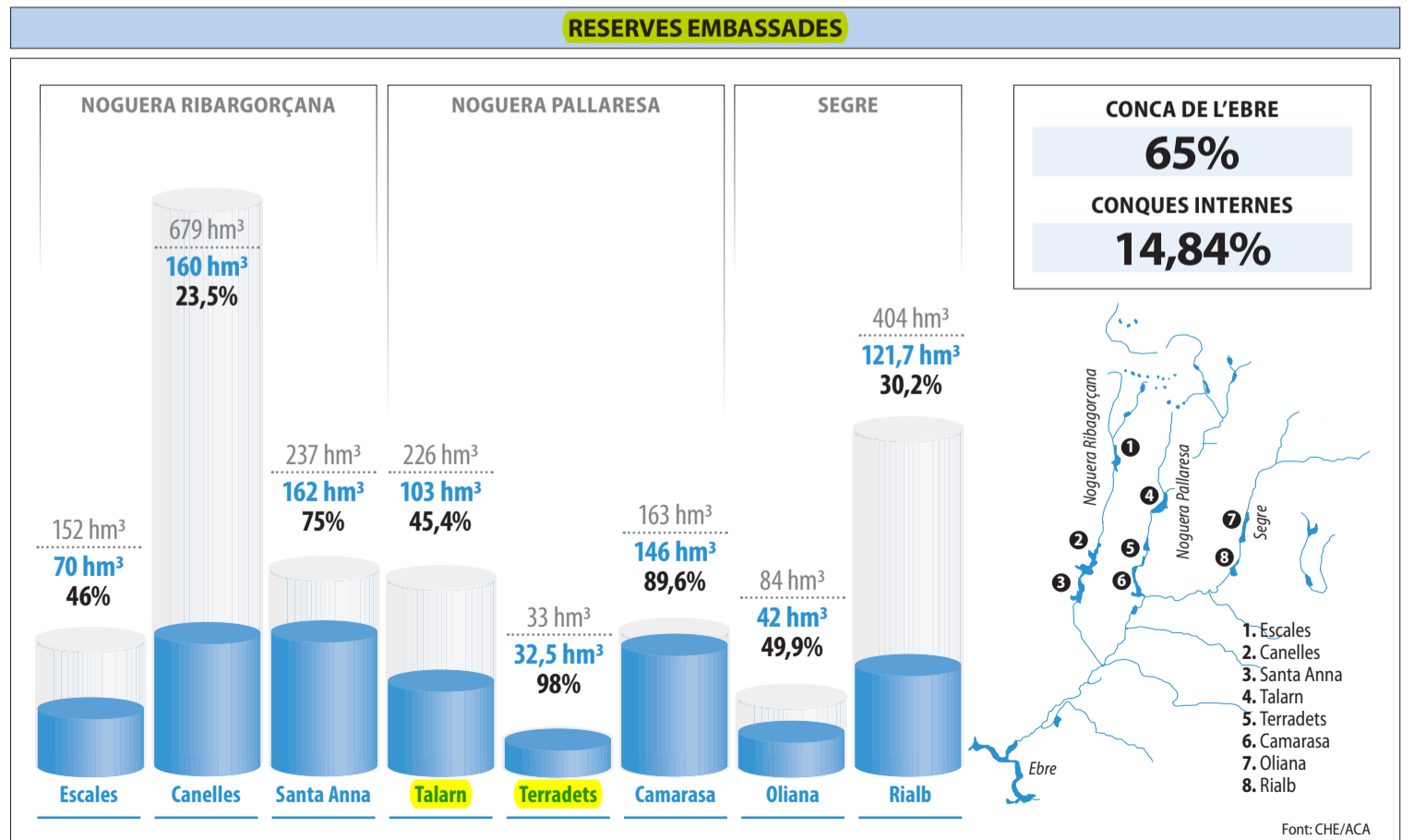
Vista des de Tiurana del pantà de Rialb, al Segre, que acumula més aigua que fa un any.

INTERVENCIÓ

Si Urgell i Segarra-Garrigues no es posen d'acord, la CHE decidirà quines dotacions els assigna

al canal principal per salvar els fruiters, aquest any s'assignarà a tots els cultius la mateixa dotació d'aigua. Actualment, les reserves donen per a gairebé dos torns de reg, ara anomenats hidros, que equivalen a una mica més de 1.000 metres cúbics d'aigua per hectàrea. Amb dos hidros, els fruiters no s'asseguren la producció, així que els regants hauran de pensar d'on treuen l'aigua: una possibilitat és agafar-la d'altres finques de la mateixa col·lectivitat, la qual cosa dona peu al mercadeig. Alguns diuen que ja ha començat. L'aposta pel cereal d'hivern ha implicat que unes desenes d'agricultors hagin gastat ja almenys un torn de reg i ara els queda poc marge.

"Aquest any serà imprevisible, amb fórmules diverses, ➡

LA POBLA DE SEGUR

Adjudiquen les obres de la nova biblioteca pública

L'ajuntament de la Poble de Segur ha adjudicat per 810.093 euros a l'empresa Codeco Obres SL les obres per habilitar la nova biblioteca pública a l'immoble a l'avinguda Catalunya que actualment acull el Telecentre i la Sala Anna Maria Janer. El consistori de la localitat havia d'adjudicar aquests treballs abans de dimecres vinent per evitar perdre una subvenció de 772.000 euros la Generalitat.

COMARCA

Promoció turística en una fira dels Països Baixos

El patronat de Turisme de la Diputació dona a conèixer durant aquest cap de setmana l'oferta turística de les comarques del Pirineu i del pla de Lleida a la fira Fiets a Wandelbeurs. Es tracta de la més important del sector als Països Baixos i se celebra fins avui a la localitat holandesa d'Utretch. L'Associació de Càmpings de Lleida i Torisme Val d'Aran participen també en aquest certamen.

ALINS

Retiren cavalls a Tor i un edil diu que són seus i els reclama

Actuació de Mossos d'Esquadra i Agents Rurals divendres arran de denúncies

R. RAMÍREZ

Agents Rurals, Mossos d'Esquadra i membres de l'ajuntament d'Alins van acudir divendres a la muntanya de Tor per retirar onze cavalls. Ho van fer arran de denúncies de veïns de la zona i del partit animalista Pacma, que els consideraven abandonats i en risc de morir d'inanició. Aquesta intervenció va arribar després que, el mes de gener passat, el consistori comprovés que aquests animals no portaven distintius que n'identifiquessin el propietari. Va emetre llavors un edicte que instava l'amo a retirar-los i "proporcionar-los empara i les condicions necessàries per al seu benestar" en un termini de deu dies.

L'únic regidor del PSC a l'ajuntament d'Alins, Josep Cases (també conegut com el Terrisses), va reclamar els cavalls com a seus dins del termini que va atorgar el consistori. Tanmateix, fonts pròximes al procés van explicar que no es va considerar degudament acreditat que fos el propietari dels animals. El procés per retirar-los va seguir endavant malgrat les protestes de l'edil a l'oposició. Divendres, agents dels Mossos van impedir

Un moment de la intervenció dels Agents Rurals divendres a la muntanya de Tor.

a Cases prendre el camí de Tor durant diverses hores, mentre els Agents Rurals accedien al lloc on es trobaven els cavalls. Després de baixar-los de la muntanya, el consistori els va instal·lar en un lloc de la comarca que va declinar revelar i va explicar que es farà càrrec de la seua manutenció a l'espera

de decidir què fer amb ells. La possibilitat que s'estudia actualment és que acabin sortint a subhasta perquè algun ramader se'n faci càrrec.

Cases va expressar ahir el seu enuig al considerar-se víctima d'"un robatori" i va assegurar que, si bé els cavalls no porten distintius del seu propietari, ell

disposa de prou documentació per acreditar que són seus. Així mateix, va negar que estiguessin abandonats. "Són animals adaptats a la zona i hi porten anys", va dir. Cases va afegir que, en els propers dies, té intenció de presentar denúncies davant dels tribunals per aquests fets.

RIALP

Ainocha Gresa omple gerres amb aigua embotellada a l'Albus.

Olga Arcos, amb una cafetera domèstica al bar The Pinxos.

LES CLAUS

Cinc pobles amb nonilfenol

■ Aquest component per a detergents industrials s'ha trobat a l'aigua de Peramea, Sorpe, Alins, Rialp i Massalcoreig.

Tremta més de descartats

■ Anàlisis encarregades per la Diputació en l'últim mes han descartat la presència del nonilfenol en les xarxes de subministrament d'aigua potable de Cerc, Malpàs, el Pont de Suert, Senet, Mirambell, Guardiola, el Pla de Sant Tirs, Tuixent, Riu de Cerdanya, Lles de Cerdanya, Arbeca, Puiggròs, Baldomar, Bellmunt, Gerb, Central de Capdella, Figuerola d'Orcau, Mont-ros, Escaló, Gerri de la Sal, Barbens, Talavera, Alfés, Artesa de Lleida, Puigverd de Lleida, Anglesola, Maldà, Preixana, Sant Martí de Maldà, Canejan i Les. Per la seua part, consistoris com els de Tírvia i Llavorsí han emès bans per ratificar que la seua aigua és apta per al consum.

El nonilfenol no frena l'arribada de turistes

R. RAMÍREZ

Rialp ha rebut aquest cap de setmana almenys tants turistes com l'anterior, malgrat la prohibició de beure aigua de l'aixeta i utilitzar-la per cuinar, arran d'una anàlisi que va trobar en el subministrament la presència

de nonilfenol, un component químic utilitzat en detergents industrials. Dels 5 pobles afectats (vegeu les claus), aquest és el que rep més visitants a l'hivern al tenir l'estació d'esquí de Port Ainé. Les pistes van rebre ahir uns 3.000 esquiadors, mentre

que establiments d'hostaleria i restauració del poble van assegurar que no havia disminuït la clientela. Ainocha Gresa, del restaurant Albus, va explicar que l'únic canvi ha estat haver d'utilitzar l'aigua embotellada que els va subministrar l'ajun-

tament per cuinar. Olga Arcos, del bar The Pinxos, va explicar que utilitza una cafetera domèstica per poder omplir-la d'aigua mineral, ja que la professional la pren de la xarxa. "Avisem els clients que tardem una mica més", va dir.

PRODUCCIÓ RAMADERA A L'ALÇA

Pujada d'un 22,53%

La producció ramadera pujava a 3.934,96 milions d'euros el 2022, un 22,53% més que l'any anterior. Tot i que el volum minva un 1,04%, els preus han pujat un 24,02%, segons l'avenç de la renda agrària datat el gener del 2024.

El porcí, motor

El pes pesant és el porc, amb un valor de 2.187,27 milions, un 15,56% més, fruit d'un augment dels preus d'un 20,55%, ja que la quantitat es redueix un 4,14%. Li segueix l'aviram, amb 604,16 milions d'euros, un 12,88% més, però una quantitat un 5,40% inferior, compensat per uns preus que creixien un 19,33%.

Boví, amb més valor

Tanmateix, qui constata més augment del valor és el boví, amb un 60,69%, fet que suposa 568,21 milions, en paral·lel a una producció que creix un 25,28% i uns preus que es disparen un 30,15%.

Inversió

Els pàgesos van destinar a alimentar el bestiar 2.969 milions d'euros el 2022, doblant el valor respecte a 20 anys enrere. Suposa 3 de cada 4 € invertits en consums intermedis. En veterinària, s'han gastat 77,45 milions d'euros, un 1,95% més en preus, si bé s'ha reduït en quantia un 1,04%.

BOVÍ

Menys granges i enfocats cap a mercats exteriors

■ El sector boví és un altre puntal de la ramaderia lleidatana, amb una tendència a l'alça en cabanya. Si el 1997 hi havia 243.669 caps censats, s'ha passat a 317.117 el maig del 2023, un 30% més. Implica que Lleida cria 56 de cada 100 caps de boví catalans i en té el 55% de les explotacions catalanes, unes 5.002 segons el registre d'explotacions ramaderes. Domina un model intensiu, (2.847) en què les comarques punteres són el Segrià, amb 690 explotacions, seguit per Osona, amb 585 explotacions. De fet, la primera

es considera l'epicentre de l'engreix de vedells, a l'atresorar 65 de cada 100 explotacions que s'hi dediquen. En boví de llet, les comarques lleidatanes són un referent, de manera que la plana de Lleida i el Pirineu comptabilitzen el 29,6% dels productors i el 40% de la llet.

En termes generals, el sector opera en un context de lleugera disminució de les granges, molt condicionat als ajuts de la UE, concloïa la taula sectorial al setembre. Els preus en canal semblen haver tocat sostre, mentre que el mercat de primeres matèries registra

molta volatilitat, amb preus de la palla en màxims històrics, com van alertar els sindicats. I atès que el consum intern va a la baixa, el sector s'ha vist impel·lit a dirigir la mirada a l'exterior, cap a països musulmans com ara el Marroc, el Líban o Egipte. Així que consolidar un mercat "madurat" d'exportació de carn i despulls és primordial. Tanmateix, l'anunci que la Xina aixeca l'embargament de la carn de vedella espanyola obre noves perspectives en aquest sentit.

En qualsevol cas, els reptes de futur depenen de controlar

costos, dignificar la imatge, reduir l'impacte ambiental i recuperar el consum interior.

El Segrià, punter.

OVÍ I CABRUM

Evolució a la baixa amb el repte d'assolir preu digne

■ La puixança del porcí i boví contrasta amb la davallada continua en oví, que ha vist com la cabanya es reduïa un 60% entre 1997 i 2023. Els 172.708 caps registrats el 2023 consoliden Lleida com un pes pesant, que acapara 41 de cada 100 exemplars catalans. El 93,0% de les explotacions ovines es dediquen a la reproducció per a la producció de carn, i la resta de classificacions són testimoniales. La comarca més important en cens d'ovins és el Pallars Jussà (9,4%), seguida d'Osona (7,0%) i el Segrià (5,4%).

Pel que fa al cabrum, es constata un lleuger augment, fins a comptabilitzar 21.920 caps el novembre del 2023 en 361 explotacions, una de cada quatre del total català.

Assolir, i sobretot, mantenir un preu de venda digne, és motiu de preocupació per als ramaders, i un taló d'Aquilles per a la sostenibilitat del sector. Una cotització de referència en l'àmbit estatal que fixa la primera llotja d'oví, posada en marxa per Mercolleida al novembre. En llet, els preus percebuts per la llet d'ovella i cabra tradicionalment han

Mercolleida ha obert una llotja.

estat sensiblement superiors a la mitjana d'Espanya. L'existència de formatgers artesans,

la qualitat de la llet produïda a Catalunya i la distància als principals nuclis productors a Espanya n'explicarien una bona part. És, per tant, un aspecte positiu que caldria fomentar. I si el preu de venda és un dels cavalls de batalla, l'altre és el consum a casa nostra de carn de corder i cabrit, que ha caigut un 67,2% des del 2006. Així que l'exportació és la clau per garantir la supervivència del sector. Altres són adaptar-se a les condicions de sequera, reforçar la imatge i intentar, almenys, frenar la davallada del consum domèstic.

AVIRAM

Bons resultats fruit del control de costos i producció

■ Els 11.769.974 animals censats el març del 2023 avalen les terres de Ponent com tota una potència avícola, al suposar 38 de cada 100 exemplars catalans. Per nombre d'explotacions, de nou el Segrià lidera el rànquing, amb 114 explotacions, tot i que la Noguera en té 100, constata el registre d'explotacions ramaderes.

A Ponent es produeix un terç de la carn d'aviram catalana, unes 118.297 tones. Fa palès un lideratge que s'estén també a gallines ponedores, amb un 47,6%, que generen 48.885 milers de dotzenes

d'ous, segons la Federació Avícola Catalana.

Segons l'entitat, del balanç del 2023 es desprèn un canvi de tendència, obtenint-se uns resultats positius després d'enllaçar tres anys consecutius en què els preus de venda no cobrien els costos productius. En aquest sentit, la moderació dels preus de l'aliment per les aus i de l'energia ha permès a les empreses reequilibrar els costos i contenir les despeses.

Cabdal ha estat el control de la producció per adequar-la a la demanda real i evitar la sobreoferta. Així, s'ha perce-

but una certa recuperació de la demanda i el consum intern de productes avícoles. Ho explicaria tant un sector turístic ja a ple rendiment com la demanda domèstica que, en un context d'inflació, troba atractius els preus de la carn d'aviram i els ous.

A curt i mitjà termini, es preveu que l'activitat continuarà molt condicionada per factors com el context geopolític, així com pels efectes que la influència aviària pot tenir. Preocupen especialment l'efecte de les normatives de la UE sobre el benestar animal,

Ponent, potència avícola.

exigint uns canvis que es traduirien en una reducció de la capacitat productiva.

